

Bedömarutlåtande för

forskarutbildning vid Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet.

Den 25 februari 2021

Kort bakgrund

Bedömargruppen (se nedan) har haft i uppdrag att utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling utvärdera forskarutbildningen vid Förvaltningshögskolan, Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Inför platsbesöket lämnade fakulteten och Förvaltningshögskolan i juni 2020 ett antal dokument till bedömargruppen (bilaga1), med kompletterande underlag i september 2020. Den 23 september genomfördes ett förberedande möte där den fortsatta planeringen av utvärderingen och det kommande virtuella platsbesöket diskuterades. Platsbesöket genomfördes den 9 december (program för platsbesök, se bilaga 2). Bedömargruppen har därefter med utgångspunkt i underlag och platsbesöksintervjuer gemensamt utarbetat sitt bedömarutlåtande.

Följande personer har ingått i bedömargruppen

- Professor Anders Ivarsson Westerberg, Södertörns högskola
- Professor Johan Hultman, Lunds universitet
- Doktorand Johan Sandén, Södertörns högskola
- Professor Maritta Soininen, Stockholms universitet (ordförande)

Inledning och sammanfattande bedömning

Den övergripande bedömningen av forskarutbildningen vid Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet är att det är en väl fungerande utbildning som håller hög kvalitet, och som borgar för doktorandernas utveckling som forskare inom ämnet offentlig förvaltning. Det finns tydliga regler, rutiner och riktlinjer för doktorandernas arbete och forskarutbildningsprocessen som gör att doktoranderna kan koncentrera sig på innehållet i sin utbildning.

Det är värt att påpeka att denna utvärdering gjorts under pågående coronapandemi, vilket har försvårat bedömargruppens arbete. Framst gäller detta det uteblivna platsbesöket som medfört en försvårad bedömning angående arbetsmiljö, lokalsituation och liknande platsanknutna iakttagelser. Dessutom blir intervjusvar präglade av den rådande situationen, medan utvärderingen primärt handlar om "normala" förhållanden.

I nuvarande situation kunde det varit värt att överväga om utvärderingen skulle ha skjutits upp. Åtminstone bör arbetet med utvecklingen av forskarutbildningen i enlighet med våra rekommendationer inte påbörjas förrän en mer normal arbetssituation föreligger.

Den övergripande bedömningen är positiv, och huvudintrycket är att forskarutbildningen fungerar väl. Detta – i kombination med intervjuer och skriftligt underlag – ger bedömargruppen möjlighet att formulera följande rekommendationer för det fortsatta arbetet med att utveckla utbildningen:

- Ämnet offentlig förvaltning är brett och mångvetenskapligt. För att skapa en gemensam uppfattning om ämnet och en tydligare ämnesidentitet är en rekommendation att kontinuerligt föra en diskussion om vad ämnet offentlig förvaltning innebär i en svensk och internationell kontext.
- Det obligatoriska utbudet av forskarutbildningskurser inom ämnet offentlig förvaltning är litet. Överväg därför ett utökat kursutbud med gemensamma kurser som ingår i forskarutbildningen. Till exempel en kurs som diskuterar mångvetenskaplighet och ämnets karaktär, vilket ger doktoranderna möjlighet att interagera med varandras arbete i högre grad. En ytterligare rekommendation är att utöka kursutbudet med en elementär kurs i kvantitativ metod.
- Utveckla och ge digitala doktorandkurser där deltagandet är oberoende av fysiskt avstånd, och där integration över ämnesgränser underlättas.
- Det finns delade meningar angående den individuella studieplanens funktion. Utveckla därför arbetet med ISP till att bli ett verktyg som även doktoranderna upplever ger stabilitet och trygghet under forskarutbildningstiden.
- Forskarutbildningen består idag av olika inriktningar. I samband med utveckling av dessa inriktningar bör doktorandernas behov och forskningsintressen sättas i främsta rummet.
- Det kan upplevas osäkert och otryggt under studietiden som doktorand. Säkerställ därför att den psyko-sociala arbetsmiljön för doktoranderna ytterligare uppmärksammas och att åtgärder vidtas för att förbättra denna.
- Etappseminarier är ett bra sätt att försäkra sig om doktorandernas progression. Överväg att skapa ytterligare ett reflektionstillfälle efter slutseminarium där doktoranden får möjlighet att bemöta opponentens kritik.
- Det är viktigt att doktoranderna kan påverka sin utbildning och förutsättningarna för den. Överväg därför ytterligare kanaler för doktorandinflytande.

Nedan motiveras dessa rekommendationer, i enlighet med strukturen som ges av de utvärderingskriterier som angavs i bedömningsunderlaget.

Att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål

Om de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål är svårt att bedöma utifrån det underlag som presenterats. Utvärderingen handlar inte om de faktiskt uppnådda studieresultaten. Men bedömargruppen kan konstatera att genomströmningen av doktorander är god, samt att god kompetens och adekvata arbetsätt verkar finnas på plats för att bedöma och säkerställa studieresultaten.

Att undervisningen sätter doktorandernas lärande i centrum

Flera indikatorer visar att forskarutbildningen i offentlig förvaltning sätter doktoranders lärande och behov i centrum. Förvaltningshögskolans forskarutbildning karaktäriseras till exempel av en hög grad av individuell anpassning och flexibilitet. Det finns möjligheter för doktorander att välja kurser som passar för den enskilde doktoranden. Flera forskarutbildningskurser har haft få deltagare (två till fyra doktorander). Detta kan förstås medföra nackdelar för den sociala studiemiljön, men gällande att sätta doktorandernas lärande i centrum finns här stora möjligheter för de enskilda doktoranderna att diskutera kursinnehållet i relation till det egna avhandlingsarbetet på djupet. Förvaltningshögskolan har också ett betydande antal handledare att tillgå i den egna miljön, men den kompletteras ofta med extern handledarkapacitet från andra ämnesinstitutioner, som företagsekonomi eller statsvetenskap, och från andra lärosäten, för att på bästa möjliga sätt tillgodose det individuella behovet av handledningsexpertis.

Ett centralt dokument som handlar om doktorandprocessen är den individuella studieplanen. När det gäller dess roll framkom det i intervjuerna att meningarna är delade mellan framför allt doktorander och handledare, men även i viss mån mellan handledare och institutionsledning. Dokumentet "Rutiner för Individuell studieplan (ISP) vid Förvaltningshögskolan" ger instruktioner och råd om hur en ISP bör fyllas i och uppdateras, och dess syfte är klart uttryckt: "ISP innebär ett återkommande tillfälle att planera för och utvärdera forskarutbildningstiden och handledarrelationen. En uppdaterad ISP är också en förutsättning för att institutionen ska kunna reagera i tid och ge det stöd som behövs om studietakten inte går enligt plan. ISP uppdateras av doktorand tillsammans med handledaren och i samråd med doktorandexaminator." I intervjun med handledarna framkom att ISP var, enligt deras bedömning, ett väl fungerande planeringsverktyg. Denna uppfattning delades dock inte av doktoranderna som beskrev att de hade svårt se ISP som ett integrerat verktyg i forskarutbildningsprocessen. ISP uppgavs vara svårt att använda effektivt, ett inslag i utbildningen som mest hanteras pliktskyldigt, till och med ett nödvändigt ont. Institutionsledningen verkade vara medveten om, och förstå, svårigheterna med användningen av ISP. *Bedömargruppens slutsats och rekommendation är att det borde finnas möjligheter att utveckla arbetet med ISP till att bli ett verktyg som även doktoranderna upplever ger stabilitet och en viss trygghet under forskarutbildningstiden.*

Ett uttryck för doktorandernas lärandeprocess är de tre etappseminarier som följer forskarutbildningen vid Förvaltningshögskolan, för avhandlingsplan, för halvtidsventilering och för slutmanuset, cirka sex månader före disputation. En fråga som har kommit upp i bedömargruppens arbete är att som vid många andra institutioner, har avhandlingsformatet vid Förvaltningshögskolan traditionellt varit monografin, men under senare år har sammanläggningsavhandlingen vunnit mark. Publiceringstrycket för artiklar aktualiseras således allt tidigare i den akademiska karriären. Etappseminarierna för Förvaltningshögskolans doktorander har samma upplägg och tidsmässig placering i forskarutbildningen oavsett om doktoranden arbetar med en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Enligt bedömargruppen finns det anledning för institutionen att reflektera över om etappseminarierna för doktorander som skriver en sammanläggningsavhandling kan struktureras på ett sätt som är bättre anpassat för att ge

doktoranderna stöd i att hantera kraven på att publicera bidrag i vetenskapliga tidskrifter, och att utveckla hantverket det innebär att skriva i artikelform.

En tredje utmaning som bedömargruppen har identifierat handlar om slutseminarium, då det avgörs om avhandlingen är färdig att försvaras vid en disputation. När det gäller processen kring slutseminariet – har Förvaltningshögskolan ingen formell rutin för hur doktoranden ska återkoppla till den externa opponenter angående det som diskuterats under seminariet. Om doktoranden får tillfälle att efter slutseminariet skriftligt bemöta opponenterens kritik – såsom den uppfattats av doktoranden i dialog med handledarna – och hur denna kritik ska hanteras i avhandlingsmanuset, skulle två saker uppnås. För det första får doktoranden möjlighet att målmedvetet reflektera ytterligare ett varv över avhandlingens styrkor och svagheter. För det andra erbjuds doktoranden ett viktigt tillfälle att träna sig i att artikulera och motivera hur kritik bemöts och hanteras. Detta är en central färdighet i framtida publiceringsprocesser. *Rekommendationen från bedömargruppen är således att överväga att skapa ett reflektionstillfälle efter slutseminarium där doktoranden får möjlighet att bemöta opponenterens kritik.*

Forskarnätverket *NOOS* (Nätverket för Offentlig Organisation och Styrning) för doktoranders forskning är ytterligare ett exempel på hur doktoranders lärande står i centrum för forskarutbildningen.

Att doktoranderna har tillgång till en aktiv forskningsmiljö med tillräcklig ämnesdjup, ämnesbredd och omfattning och att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet

Det allmänna intrycket är enligt bedömargruppen att Förvaltningshögskolan erbjuder doktoranderna en solid och aktiv forskningsmiljö som präglas av såväl ämnesdjup som ämnesbredd. Forskningen har både en stark akademisk profil, i termer av extern forskningsfinansiering och publikationer, och en omfattande policyrelevant samverkan kring forskning och forskningsfinansiering med den offentliga förvaltningen, och då framförallt med den kommunala nivån. Ett fyrtiotal forskare och lärare med olika disciplinbakgrunder är verksamma vid Förvaltningshögskolan.

Forskarutbildningsämnet offentlig förvaltning avser enligt institutionsledningen studier av offentlig förvaltning, ifrån olika disciplinära perspektiv, teoriingångar och med olika metoder. Spänningen mellan ämnesdjup och -bredd är därmed en utmaning som är inbyggd i forskarutbildningsämnet. Den mångvetenskapliga forskningsmiljön vid Förvaltningshögskolan vilar på tre historiskt förankrade forskningsinriktningar, *Förvaltningsekonomi, Demokrati, politik och förvaltning*, och *Organisering, management och samhälle*, med seminarier länkade till dem. Dessa forskningsinriktningar är även styrande för fördelningen av forskarsutbildningsplatser vid antagningen av doktorander. Institutionen har senare initierat tvärgående forskningsteman, i syfte att skapa synergieffekter mellan inriktningarna och att stärka sammanhållningen i forskningsmiljön.

Den därmed rika och mångfacetterade forskningsmiljön kan samtidigt framstå som svår att överblicka för nya doktorander, vilket också framgick av intervjuerna med doktoranderna.

När beslut om forskningsinriktning, avhandlingsämne och handledare dessutom tas tidigt i forskarutbildningen, med viss inlåsningseffekt, sker detta mot bakgrund av att doktoranden vanligtvis har en begränsad bild av alternativen i den mångvetenskapliga miljön. Handledarbyten aktualiseras också då och då senare under forskarutbildningen.

Ibland vägleds Förvaltningshögskolans överväganden även gällande forskarutbildningen av institutionens behov av att hålla balans mellan de olika forskningsinriktningarna. *Här menar bedömargruppen att nyttan för doktoranderna, både som grupp och som individer, bör styra övervägandena i högre utsträckning.*

Bedömargruppen konstaterar att Förvaltningshögskolan har mycket god ordning på de formella dokumenten kring kursutbudet, undervisningens innehåll och form, och hur den vilar på den vetenskapliga grunden samt beprövad erfarenhet.

Att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

Bedömargruppen anser att detta kriterium uppfylls mycket väl. Examinatorer och handledare har hög kompetens och externa handledare är relativt vanligt. Handledarna vid Förvaltningshögskolan har god kompetens inom sina respektive ämnesområden, är aktiva forskare och publicerar regelbundet i nationella och internationella fora. De har även genomgått en högskolepedagogisk utbildning, är aktiva i att utveckla sitt handledarskap och har ett intresse för att arbeta med frågor som rör forskarhandledning. Intresset för att utvecklas som handledare kommer till exempel till uttryck i att handledare har, tillsammans med doktoranderna, reflekterat kring handledarsituationen i form av en samförfattad artikel. Bedömargruppen ser det som mycket positivt att handledarna initierar detta slags projekt för att kontinuerligt utvecklas i sin handledarroll.

Kompetensförsörjning är en viktig fråga för Förvaltningshögskolan inför ett kommande generationsskifte bland handledare. Ett sätt att bredda rekryteringen av forskare, lärare och doktorander, och att öka söktrycket på utlysta tjänster, är att i högre grad satsa på internationell rekrytering. En viktig förutsättning är i så fall att hemsidan utformas så att projekt- och forskningspresentationerna adresserar det internationella forskarsamhället, utöver den information som riktas till presumtiva studenter, allmänheten och journalister. Enligt bedömargruppen borde den pågående översynen av hemsidan ge ett bra tillfälle att utveckla forskningskommunikationen så att den fungerar som ett verktyg i fortsatt internationalisering. Miljön vid högskolan bör ha goda förutsättningar att attrahera doktorander och forskare, i Sverige och internationellt.

Att utbildningen är relevant för doktorandernas och samhällets behov

Enligt bedömargruppens mening är forskarutbildningen mycket relevant för doktorandernas och samhällets behov. Av de 40 utexaminerade alumnerna från Förvaltningshögskolan

arbetar 15 doktorer utanför akademien, samtliga med kvalificerade forskningsrelaterade eller utredande arbetsuppgifter, vilket tyder på samhällsrelevans i forskarutbildningen.

Ett exempel på att Förvaltningshögskolan ser till doktorandernas behov är initiativet *"karriärprogram"* som tar sikte på att stödja de nydisputerade i sin karriärutveckling både som lärare och forskare inom akademien och i arbetslivet utanför akademien. På ett liknande sätt stärker satsningen *"biträdande kursansvarig"* mer specifikt doktorandernas pedagogiska meritering, delaktighet i lärmiljön och i lärarkollegiet. Över hälften av de som har disputerat vid Förvaltningshögskolan väljer fortsatt karriär inom akademien. Enligt intervjun med ledningen har Förvaltningshögskolan goda möjligheter att erbjuda lärartjänstgöring upp till ett och ett halvt år efter examen. Med detta finns två fördelar. Dels kan erbjudandet om undervisning efter examen bidra till att minska stressen under den sista fasen av forskarutbildningen, dels är undervisningserfarenheten att se som en viktig merit för de nydisputerade i konkurrensen om utlysta lektorat.

En nära relaterad fråga är att forskningsliknande arbetsuppgifter som utredare och projektledare utanför akademien väcker frågor om metodutbildningens slagsida mot kvalitativ metod. I dag väljer flertalet doktorander en kurs i kvalitativ metod när en åtminstone elementär allsidig metodkompetens kunde vara en styrka för den nydisputerade på arbetsmarknaden utanför akademien. *Bedömargruppen rekommenderar att utveckla en kurs i kvantitativ metod som ingår i kursutbudet.*

Att en för alla doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger

Offentlig förvaltning är ett mångdisciplinärt ämne. Sådana ämnens styrkor ligger i ämnesbredden, möjligheten att samla olika perspektiv kring gemensamma studieobjekt, samtal över gränsen och ständigt omprövande av grundläggande premisser. Samtidigt kräver forskarutbildningen även specialisering inom en avgränsad del av ämnet, ett forskningsområde och mer specifikt avhandlingens område. Ämnets grundläggande premisser bäddar för uppdelning i olika områden där forskare specialiserar sig och samarbetar mellan inriktningar och kring särskilda teman, exempelvis hållbarhet.

Den mångvetenskapliga forskningsmiljön, baserad på inriktningarna, *Förvaltningsekonomi, Demokrati, politik och förvaltning, och Organisering, management och samhälle*, innebär en särskild utmaning genom att den gör det svårt för doktorander att till en början orientera sig i ämnet, hitta sina sammanhang och sin forskaridentitet. Miljön utgör en större prövning för nya doktorander. Doktoranderna lyfter fram sådana svårigheter när de till exempel beskriver Förvaltningshögskolans seminarier som skilda världar, hur man pratar om "mitt" seminarium, och att seminarierna fungerar på olika sätt när det gäller graden av seminarieaktivitet och det stöd de ger doktoranden. Medan ämnets mångvetenskapliga karaktär framstår som mindre problematisk för seniora doktorander och handledare ställs doktoranderna dock inför en mer krävande process för att integreras i ämnet, jämfört med klassiska ämnen som ofta erbjuder en mer homogen miljö, där ämnet är mer tydligt avgränsat och där man i högre grad arbetar med gemensamma antaganden, teorier eller metoder. Det krävs större mognad för att hantera mångvetenskaplighet. Bedömargruppen noterar samtidigt att Förvaltningshögskolan har en utvecklad strategi kring sitt ämne och

doktorandernas socialisation i ämnet. Till exempel fungerar etappseminarierna integrerade över ämnets inriktningar. Sett ur doktorandperspektivet är det viktigt att Förvaltningshögskolan fortsätter arbetet med att utveckla sin seminariekultur så att det finns lika möjligheter för doktorander att tillgodogöra sig forskningsmiljön. En forskarutbildning i ett mångvetenskapligt ämne ställer också höga krav på hur ett bra första år på forskarutbildningen bör utformas.

I anslutning till kriteriet om ändamålsenlig studie- och lärmiljö, och till den kopplade frågan om ämnesinnehåll i en mångvetenskaplig forskningsmiljö, *rekommenderar bedömargruppen att det finns anledning att föra en kontinuerlig diskussion om vad ämnet offentlig förvaltning innebär i en svensk och internationell kontext. Detta för att skapa en gemensam uppfattning om ämnet och stärka den gemensamma ämnesidentiteten.*

En central aspekt av studie- och lärmiljön rör doktorandernas möjligheter att interagera och samarbeta med varandra och att miljön stärker en god social sammanhållning i doktorandgruppen. Ett behov som har framkommit i bedömargruppens arbete är att doktoranderna önskar få ökade möjligheter att lära mer om varandras avhandlingsprojekt och att kunna samarbeta kring sin forskning. De gemensamma seminarierna och kurserna kan fungera som plattformar för att överbrygga gränserna mellan de centrala forskningsteman. Bedömargruppen har också noterat att praxis är att doktoranderna läser 15 högskolepoäng kurser i Offentlig förvaltning (introduktionskursen och klassikerkursen) – och att den för alla doktorander gemensamma kursdelen därmed är relativt begränsad.

Bedömargruppen föreslår med bakgrund av detta att Förvaltningshögskolan utvecklar ytterligare en kurs med två syften. För det första att göra ämnets mångdisciplinära karaktär och diskussionen kring ämnet explicit för doktoranderna redan tidigt i forskarutbildningen, för att underlätta deras process med att förstå och relatera till ämnet. För det andra att doktoranderna ska få ökade möjligheter att samverka med varandra om sin forskning. Det är bedömargruppens uppfattning att en sådan kurs (eller annat format som Förvaltningshögskolan finner lämpligt) kan underlätta för doktoranderna att tillgodogöra sig styrkorna med den mångvetenskapliga miljön och ämnet.

Ytterligare ett sätt att möta de utmaningar som ett mångvetenskapligt ämne innebär, är att i samband med rekryteringen av doktorander vara explicit om de speciella förutsättningar som gäller för en forskarutbildning i en mångdisciplinär miljö, till skillnad från ett traditionellt ämne. Därigenom kan institutionen hjälpa doktoranderna att få en mer realistisk förväntan inför sina forskarstudier.

Den psyko-sociala studiemiljön påverkas av många faktorer. Doktoranderna lyfter fram som försvårande faktor att forskningsmiljön vid Förvaltningshögskolan är lokalmässigt utspridd. Detta medför att det blir svårare med vardagskontakterna på arbetsplatsen och då också svårare att upprätthålla känslan av att ingå i en gemensam forskningsmiljö. Problematiken har naturligtvis förstärkts under de villkor som präglats av coronapandemin. Förvaltningshögskolan vidtar aktiva åtgärder för att hjälpa doktorander att hantera stress under de speciella arbetsvillkor som gäller under forskarutbildningsåren, men *det finns anledning att ytterligare säkerställa att den psyko-sociala arbetsmiljön för doktoranderna uppmärksammas och att åtgärder vidtas för att förbättra denna.*

Det är även viktigt att beakta doktorandernas möjlighet till samverkan både med forskare nationellt och internationellt samt med det omgivande samhället.

Det framgår av underlaget att Förvaltningshögskolans doktorander har goda möjligheter att samverka med forskare utanför den egna miljön och det omgivande samhället. Institutionen har flera etablerade samarbeten på institutionsnivå, till exempel med Kingston University Etablerande nätverk såsom NOOS (Nätverket för Offentlig Organisation och Styrning), NORKOM (Nordiska Kommunforskningsföreningen) och FEKIS (Föreningen Företagsekonomi i Sverige) utgör viktiga sammanhang för ändamålet där doktorander från Förvaltningshögskolan ofta deltar. Att doktorander har externa biträdande handledare, nationellt eller internationellt, är relativt vanligt, vilket också bidrar till att stärka doktoranders samverkan med forskare och forskningsmiljöer utanför Förvaltningshögskolan. Gästforskarprogrammet där forskare vistas vid Förvaltningshögskolan och deltar i forskningsmiljön är ytterligare en kanal som möjliggör extern samverkan. Doktorandernas ISP:ar tyder också på att doktoranderna i praktiken deltar i olika nätverk och kurser, både nationellt och internationellt.

Bedömaregruppen noterar också att Förvaltningshögskolan har en konferenspolicy för att uppmuntra och underlätta konferensdeltagande. Dessutom ges ett särskilt stöd för språkgranskning för att skapa goda förutsättningar för doktoranders deltagande i internationella konferenser och för att uppmuntra internationell publicering.

Att doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Hög grad av individuell anpassning och flexibilitet inom forskarutbildningen ger doktoranderna ett stort inflytande över planeringen av sina forskarstudier. Av underlaget framgår också att doktoranderna som grupp finns representerade i olika beslutsorgan vid Förvaltningshögskolan och de medverkar även i mer informella utvecklings- och planeringsprocesser. Samtidigt upplever doktoranderna att det kan vara svårt att påverka forskarutbildningens struktur, till exempel rutiner kring etappseminarier, kursutbud och tilldelning av handledare. Upplevelsen kan också botten i att strukturella förändringar av forskarutbildningen kan ta tid och när förändringar genomförts kan de doktorander som initierade en förändring vara i slutet av sin utbildning och därför kommer förändringar inte dem tillgodo. Bedömaregruppen noterar också att doktoranderna verkar ha goda möjligheter till stöd från institutionen när det gäller att genomdriva egna initiativ. Till exempel har ett karriärprogram startats på doktorandernas initiativ.

Sammantaget vill dock bedömaregruppen uppmana Förvaltningshögskolan att överväga ytterligare kanaler för doktoranders möjlighet att påverka forskarutbildningen. Till exempel kan doktorandrådets roll ytterligare förstärkas genom att föreslå kurser, ändringar i ASP och likande ärenden går på remiss till doktorandrådet.

Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Förvaltningshögskolan har goda formella och ibland mer informella rutiner och protokoll för utvärdering och uppföljning. Av de formella protokollen har bedömargruppen i första hand studerat en universitetsgemensam resurs (Verktyg för inventering och utveckling av forskarutbildningskvalitet, 2018) och ett protokoll som är mer anpassat för institutionens specifika förutsättningar i denna utvärdering (Kvalitetsutvecklingsarbete för forskarutbildningen på forskarnivå i offentlig förvaltning – översikt och tolkning i relation till utvärderingskriterierna, 2020). Dessa dokument utgör tillsammans en redogörelse av tillståndet för forskarutbildningen i offentlig förvaltning, och ger en relativt detaljerad självbild av utbildningens styrkor. Däremot ger dokumenten inte mycket information av vad som upplevs som utmaningar. Därför har det digitala platsbesöket med intervjuer varit av central betydelse.

Av ett protokoll från handledarkollegiets möte juni 2020 framgår att det finns en aktuell diskussion om viktiga aspekter av institutionens forskarutbildning: handledarrollen, hur ett bra första år på forskarutbildningen kan säkerställas, hur konflikter och svåra samtal kan hanteras och rollfördelningen inom en handledarkommitté. Andra viktiga delar i forskarutbildningens kvalitet som togs upp i intervjuerna var seminarieverksamheten, kursutbud och ett arbete mot en mer integrerad mångvetenskaplighet. Utbildningen är informellt organiserad utifrån historiska orsaker i tre teman med separata seminarier: policy, organisering och förvaltningsekonomi. Gränserna mellan dessa tre teman upplevs av doktoranderna som svåra att överbrygga; har man väl blivit placerad i ett tema kan det upplevas svårt att få del av vad de andra temana arbetar med. Ledningen är medveten om problemen med uppdelningen, exempelvis att det finns en obalans i seminarieaktivitet och innehåll mellan de tre temana. Doktoranderna och institutionsledningen uttrycker ett gemensamt mål att vilja bryta ner gränserna, och ett sätt att göra detta kan vara att skapa en gemensam seminarieserie för alla tre teman.

Det är svårt att få en kontinuitet i utbudet av doktorandkurser för en institution av Förvaltningshögskolans storlek. Denna problembild delas av doktorander och handledare. En lösning som diskuteras – och som aktualiserats av pandemin – är att ge digitala doktorandkurser där deltagandet är oberoende av fysiskt avstånd, och där integration över ämnesgränser underlättas. *Det är bedömargruppens slutsats att detta kan vara en givande väg framåt.*

Avslutande reflektioner

Avslutningsvis vill bedömargruppen ge några allmänna reflektioner kring arbetet med utvärderingen. Som sades inledningsvis går det inte att bortse från den arbetssituation som coronapandemin skapat. Det är därför sannolikt att bedömningar av till exempel arbetsmiljö, forskningsmiljö och andra mer fysiska aspekter har fått en annan roll än vad som vore normalt. Bedömningarna och rekommendationerna ska läsa med denna "coronaeffekt" som raster.

Något som bedömargruppen saknade i utvärderingsunderlaget var en självvärdering, vilket vanligtvis ingår i liknande utvärderingar. Det hade varit en hjälp för bedömningen, och underlättat förståelsen för hur Förvaltningshögskolan själva uppfattar sina styrkor och svagheter. Anledningen var, så vitt vi förstår, att det nyligen skett en utvärdering där en sådan självvärdering ingått. Vi noterar att det kan ha funnits en viss "utvärderingströtthet" i organisationen.

Bedömargruppen vill tacka för den öppenhet som funnits från Förvaltningshögskolans sida, och konstaterar att vi tagit del av en välfungerande verksamhet. De rekommendationer som ges ska ses i all välmening som ytterligare förslag till förbättringar av en redan bra forskarutbildning.

Bilaga 1

Styrdokument, protokoll, rapporter mm.

- A10a Minnesanteckningar RFF
- A10b Minnesanteckningar BFF
- A11 HP:VP
- A12 Rekrytering
- A2 Regler för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet
- A3a Tillämpningsbeslut för utbildning på forskarnivå
- A3c Handläggningsordning – samhällsvetenskapliga fakulteten
- A4b Doktorandrepresentanter 2019
- A4c Doktorandrådet
- A5a Doktorandernas tidsrapportering
- A5b Rutin för upplyftning i lönestege för doktorander
- A6a Språkgranskning – rutiner för doktorander
- A6b Konferenser
- A7 Ersättningar inom utbildning på forskarnivå
- A8a Policy för biträdande kursansvariga
- A8b Förslag upplägg karriärprogram
- A9 Etappseminarier vid Förvaltningshögskolan

Utvärdering och uppföljning

- B1 Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning
- B2 Handläggningsordning för utbildningsutvärdering på forskarnivå med extern bedömning (V2018/378)
- B3 Kvalitetsarbete på Förvaltningshögskolan
- B4 Individuella studieplaner
- B5 Kursutvärderingar

Utbildningsrelaterade dokument

- C1 Examinatorer vid samhällsvetenskapliga fakulteten 2019
- C2 Kurser
- C3Handledning och handledare
- C4 Disputationer

Övrigt – doktorander, seminarier, nätverk

- D1 Förvaltningshögskolans doktorander
- D2 Doktorsavhandlingar, licentiatuppsatser i offentlig förvaltning 1997
- D3 Förvaltningshögskolans doktorander genom tiderna – bakgrund, examina, genomströmning
- D4 Seminarier och nätverk

Kompletterat underlag

- Förvaltningshögskolans doktorander – inriktning och finansiering
- RED19 PM Comments to background materials + lists of publications and staff
- RED19 self-evaluation report from School of Public Administration

Bilaga 2

Platsbesök på Förvaltningshögskolan 9 december 2020

09.30 Möte med doktorander

Christoffer Matshede (ordförande doktorandrådet)
Emma Lisa Gångare
Andreas Lundstedt
Isabell Meltzer
Johanna Selin

11.00 Möte med handledare

Vicki Johansson
Patrik Zapata
Gustaf Kastberg Weichselberger
Emma Ek Österberg
Gregg Bucken-Knapp.

13.00 Möte viceprefekt/studierektor

David Karlsson

14.15 Möte med institutionsledning

Prefekt Björn Rombach
Proprefekt och utbildningsansvarig Malgorzata Erikson
Viceprefekt med ansvar för forskning och forskarutbildning David Karlsson
Administrativ chef Peter Arkevåg
Ansvarig för jämställdhetsintegrering Carina Abrahamson Lofström.
(Samverkansansvarig Oskar Svärd är föräldraledig.)